

Vergi Cezası veya Borcu 5.000.000 TL'nin Üzerindeki Mükelleflerin Açıklanmasına İmkân Sağlayan VUK Genel Tebliği Yayınlandı

I. Giriş

Vergi Usul Kanunu'nun ("VUK") uygulanmasına ilişkin Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 564) ("Tebliğ") 03.09.2024 tarihli 32651 sayılı Resmî Gazete'de yayımlandı. Tebliğ, toplam tutarı belli bir miktarı aşan vergi borcu veya cezası bulunan mükelleflerin, vergi dairelerine asılacak ve Gelir İdaresi Başkanlığı'nın resmî internet sitesinde yayınlanacak listeler ile açıklanmalarına ("Açıklamalar") ilişkin düzenlemeler içermektedir.

Tebliğ'in tam metnine [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

II. Tebliğ'in Yasal Dayanağı ve Açıklamaların Esaslarına İlişkin Genel Bilgi

Tebliğ'in 1. maddesinde, Tebliğ'in yasal dayanağı olarak gösterilen 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 5. maddesinin 4. fıkrasına atıf yapılmak suretiyle Maliye Bakanlığı'nın "*mükelleflerin vergi tarhına esas olan beyanları, kesinleşen vergi ve cezaları ile vadesi geçtiği halde ödenmemiş bulunan vergi ve ceza miktarları*"nı açıklama yetkisinin bulunduğu ve fıkranın devamında yer alan "*sahte ve muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belge düzenledikleri veya kullandıkları vergi inceleme raporuyla tespit olunanların, kanunla kurulmuş meslek kuruluşlarına ve 3568 sayılı Kanunla kurulan birlik ve meslek odalarına bildirilmesi*"nin vergi mahremiyetinin ihlali sayılmayacağına ilişkin düzenlemeye dikkat çekilmiştir.

Anılan düzenleme ile verilen yetkiye istinaden, ülkemizin 17 Ağustos 1999 Gölcük Depremi ve ardından gelen 2001 Ekonomik Krizi dönemindeki ekonomik sıkıntılarının sonucu olarak 27.01.2001 tarihli ve 24300 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 293) ("**293 no.lu Tebliğ**") çıkarılmış ve anılan tebliğ ile "*ikmalen, re'sen veya idarece tarh edilen vergiler ile bu tarihyatlara ilişkin olarak kesilen cezalar*"ın kesinleşmeleri hâlinde mükellefleriyle birlikte açıklanacağına ve bu açıklamanın yapılmasına yönelik usul ve esaslar düzenlenmişti.

293 no.lu Tebliğ'e göre, yapılacak Açıklamalar içerisinde mükelleflerin adı, soyadı veya unvanı, vergi kimlik numarası, esas faaliyet konusu, kesinleşen vergi toplamı, kesinleşen ceza toplamı ve gecikme faizi tutarı sütunlarının bulunduğu bir listenin, ilgili vergi dairesindeki yetkili kişilerin onay, imza ve mühürlerinin alınması ile dairede görülmesi mümkün olan uygun bir yere asılması suretiyle gerçekleştirilir.

293 no.lu Tebliğ'de ayrıca, borçları ve cezalarının toplamı Bakanlıkça belirlenen tutarı aşan mükelleflerin dönemin Maliye Bakanlığı Gelirler Genel Müdürlüğüne ait www.gelirler.gov.tr (bu alan adı www.gib.gov.tr adresine yönlendirilmektedir.) alan adlı internet adresinden yapılacak açıklama suretiyle ilan edileceği belirtilmiştir.

III. Tebliğ ile Açıklama Kapsamına Alınan Mükelleflerin Belirlenmesi

Hazine ve Maliye Bakanlığı (Gelir İdaresi Başkanlığı), 293 no.lu Tebliğ'de belirtilen usul ve esaslara göre 2024 yılında yapılacak açıklamalara ilişkin yeni şartları Tebliğ'in 2. maddesinde düzenlemiştir. Buna göre, Açıklamalar kapsamına *"her bir vergi dairesine 5.000.000 TL ve daha fazla borcu olan veya bu tutar ve üzerinde kesinleşen vergi ve cezası bulunan mükelleflerin alınması"* düzenlenmiştir.

5.000.000 TL'lik borcun hangi esaslara göre hesaplanacağı ise, maddenin (c) bendinde açıklanmıştır. Buna göre Açıklamalar'a dahil edilecek mükelleflerin;

- 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla vadesi gelen ve 30.09.2024 tarihine kadar ödenmeyen 293 no.lu Tebliğ'de Açıklamalar kapsamına alınmış türdeki vergileri ve cezaları ile
- 1 Haziran 2023 ile 31 Mayıs 2024 tarihleri arasında kesinleşen tarhiyatlarının

toplam 5.000.000 TL ve üzerinde olması gerekmektedir.

Maddenin (a) bendinde ise;

- Fiziki listelerin, Türkiye genelindeki vergi dairelerinin *"ilan koymaya mahsus yerlerinde asılmak suretiyle"* 15.10.2024'ten 31.10.2024 günü sonuna kadar
- İnternet ortamından yapılacak açıklamaların ise Gelir İdaresi Başkanlığının internet sitesinde (www.gib.gov.tr) 1.11.2024'ten 15.11.2024 günü sonuna kadar

ilan edilecekleri belirtilmiştir.

IV. Açıklamalar Kapsamına Alınmayan Alacaklar

Tebliğ'in 3. maddesinde Açıklamalar kapsamına dahil edilmeyecek alacaklar düzenlenmiştir.

Maddenin 1. fıkrasının ilk iki bendinde; 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun geçici 3. maddesi ve 5393 sayılı Belediye Kanununun geçici 5. maddesi kapsamında takas mahsup başvurusu kabul edilen büyükşehir belediyeleri, belediyeler, bunlara bağlı kuruluşlar ve sermayesinin %50'den fazlası belediyeye ait olan şirketler ile *"büyükşehir belediyeleri ve bağlı idareleri ile üyeleri belediyelerden oluşan mahalli idare birliklerinden 13/2/2011 tarihli ve 6111 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 167 nci maddesine istinaden başvuruda bulunmuş olanlara ait"* vadesi 31.12.2004 tarihinden önce gelen vergi borçlarının Açıklamalar kapsamı dışında tutulduğu düzenlenmiştir.

Fıkranın devamındaki bentlerde çeşitli kanunlarca yapılandırılmaları söz konusu olan ve yapılandırma süreçleri devam eden vergi borçlarının da kapsama alınmadığı görülürken bir diğer istisna da 3. maddenin 2. fıkrasıyla getirilmiştir. Bu fıkra uyarınca *"6/2/2023 tarihinde Kahramanmaraş ilinde meydana gelen depremlerden etkilenen Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Elazığ, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa illeri ile Sivas ili Gürün ilçesinde deprem tarihi itibarıyla gelir veya kurumlar vergisi yönünden (gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olmayanlar açısından KDV yönünden) mükellefiyet kaydı bulunan ve ilan edilen mücbir sebep kapsamında olan mükelleflerin gerek bu yerlerdeki gerekse ülke genelindeki diğer vergi dairelerine olan kesinleşmiş vergi ve cezaları ile borçları"* da Açıklamalar kapsamı dışında tutulmuştur.

İlgili fıkranın devamında ise yalnızca *"mükellefiyetli şubeleri yönünden mücbir sebep kapsamında olan mükelleflerin ise sadece bu mükellefiyetleri nedeniyle olan kesinleşmiş vergi ve cezaları ile borçları"* nın Açıklamalar kapsamına alınmayacağı belirtilerek ilgili mükelleflere diğer şubeler nezdinde vergi borçları yönünden bir muafiyet sağlanmadığı netleştirilmiştir.

Sonuç

Tebliğ ile vergi borçları veya cezaları 5.000.000 TL'yi aşan mükelleflerin kamuoyuna açıklanması suretiyle şeffaflık sağlamanın ve vergi yükümlülüklerinin yerine getirilmesini teşvik etmenin amaçlandığı görülmektedir. Ancak, Tebliğ düzenlemeleri ile mücbir sebep kapsamındaki borçlar ve yapılandırmaya tabi borçlar gibi bir kısım istisnalar yaratılmıştır.

Dr. iur. Onur Ergöner, Yönetici Ortak
Can Kaleli, Stajyer Avukat